

העם

סימן הקריאה

עם קרוב ימי הפסח מתעמקים הקטנים בפניהם של מוכרי קיבוצים מודאגים. כי כחג זה רגיל מבול אנושי-עירוני להציף את מאות משקי המדינה. אבות, אמהות, אחים, אחיות, דודים ודודות נזכרים בקרוביהם ה' יקרים המעבדים את הארמה, מבקשים לבלות עמם את יום החג. והוא הדין לגבי בני דורים, ידידים וידידים-לשעבר.

משך דור שלם היה זה מיפגש מבורך, גם אם נבק חורים בתקציבי המשקים. האדם העירוני, החי את חיי הפרטים המסוגרים, בא במגע לא רק עם הנוף של מולדתו, אלא גם עם הוי אשר מרות הרעיון והאידיאל בלטה בו בהרבה יותר מאשר בעיר. הוא שאב מפגישה זו תוקף מוסרי חדש.

בפסח חשיג שוב נערכה תנועת-העם ה' מקובלת. אולם הפעם היתה ההשפעה הנוס' רית של הקיבוץ על אורחיו העירוניים חל' שה בהרבה. כי מעולם לא הזדקרו סימני שאלה כה רבים למגדלי-המים והממגור' רות משגב-עם עד דנגור.

שני קולות מחוץ לארץ. בשלישה משקים, אחד מהם סימל את תפארת ימי הבראשית, ושני האחרים את הוד כיבוש הגבול של הדור הצעיר, היה נטוש ריב' אחים שהגיע לשנאת-אחים:

עין-חרוד. הרוב המפאיי הוסיף לע' מוד על דרישתו שהמעוט ינטוש את רוב הגוזה הבנויה, יקבל חלק יחסי בארמית; בעוד שהמעוט דרש את חלקו גם בגוזה הבנויה. החלטות המוסדות לא שינו את המ' שבה. הנראה כיום חסר-מוצא כשם שהיה לפני שנה.

יד-חנה. הרוב, הנוטה לרעיונות משה סנה, סירב לקבל החלטת המרכז-החילאי ולהתחלק זמנית בהנהלת המשק עם המעוט, ושנאר נאמן לקיבוץ-המוצא. המוסדות הפסיקו את ההקצבות, אולי מתוך חתקה להכניע את הרוב בכוח הרעב. נעשו סידורים לשביתת-נגשק זמנית שתבטיח אספקה מיני' מליצ' לחברי המשק. אולם המצב שנאר חסר-מוצא כפי שהיה.

יפתח. אוהדי מפאיי החליטו ברוב של שני קולות (44 נגד 42) לפרוש מן הקי' בוץ המאוחד. רוב זה כלל 2 קולות מחוץ לארץ, שאין להם זכות להשתתף בהצבעה. הקיבוץ-המאוחד טען שלפי תקנון המוסדות דרוש רוב של שני שלישים לקבלת החלטה כזאת. יריביו קיבלו טענה זו בחיך. כי הקיבוץ-המאוחד העתלם מכלל זה בכל המק' רים בהם היה הדבר לרעתו.

סימן השאלה הגדולה. התכתשויות קטנות, ואפילו תיגרות-ידיים, לא יכלו לפי גוע בחושי-השדרה של הקיבוץ, שנשאר ה' יצירה המקורית הגדולה היחידה של ארץ-ישראל החדשה. גרוע מהם היה סימן-השאלה העלול לכרות קבר ליצירה מקורית יחידה זו של ארץ-ישראל החדשה. סימן-השאלה: הקיבוץ, כצורת חיים, הוכיח שאינו יכול להשלים עם חילוקי-דעות פוליטיים בין חב'

הודעת בי.גי., לא הוסיף הכחשה אישית (נבי') סמואל, בנו של הנציב הבריטי ה' להכחשתו של בן-גוריון. בארץ ישראל, ומי שהיה מנהל שירות בחוגים המדיניים נתקבלה ההכחשה בספ' קנות רבה. אמר עתונאי תל-אביבי: "אילו (דון) אנרייט, מומחה אמריקאי, היתה הממשלה מקימה לשכה להכחשות, הית' זה ללא ספק, המשרד העוסק ביותר."

מוכה יוסף סיני

דוגמת מקורות או מחצבי ישראל. הצעה זו הומלצה בשני המקרים היסודיים שנערכו על שרתי השידור: בקיץ וחשבון של אדוין שידור הוא מכשיר יקר מכפי יכולתה הכס' פית של הממשלה, שאינה מסוגלת לקיימו כי יאות.

ההצעה שנתגבשה בחוגי ועדת לבון וה' סוכנות היהודית היתה: הקמת חברה ש' 51% ממניותיה תהיינה בידי הממשלה ו- 49% בידי הסוכנות היהודית. שני הגופים ימנו מועצת מנהלים שתמנה מנהל כללי (לפי המלצת הממשלה) וסגנו (לפי המלצת הסוכנות). החברה החדשה, כיון שתהיה חברה ולא מחלקה ממשלתית, שוב לא-תהיה כבולה להגבלות הכספיות והצבורי' יות, שהטילה ההיצמאות במסגרת המנגנון הממשלתי המסורבל.

אמצעייה הכספיים של החברה יבואו משני מקורות עיקריים: מס המקלטים, העומד עתה על 3 ל"י לשנה, ושהחברה תוכל להעלותו עד ל-5 ל"י, וכן אחוז מסויים ממס המות' רות, החל על כל קניית מקלט רדיו במדי' נה.

כמו כן תהיה החברה רשאית, לפי החלטת מנהליה, לגבות תשלום עבור השימוש ב' זמן, בתנאי שהשימוש יהיה לצרכים צבורי' יים בלבד, לא מסחריים. ב' ג' לא רצה. כשהובאה התכנית לראשונה בפני בן-גוריון, שלמשרדים אשר הוא שלט בהם כפופות שתיים מתוך שלוש התחנות, לא התנגד לה עקרונית. הוא רק ביקש לדחות את ביצועה ל-5-3 שנים. עד אז, קיומה, יקוימו כמה תנאים שיאפשרו לו לבצע את התכנית בשקט.

הסיבות לעימה זו היו מרובות. כרגע מ' הוזה קול ישראל את הקשר הממשלתי היחיד עם הציבור. זהו השופר האחד בו יכולה הממשלה לומר את דברה רגע-רגע ושעה' שעה. בי. גי. לא רצה להפקיר מכשיר זה בטרם יהיה השלטון בידי ממשלה יציבה יותר, ויאורגנו מחדש שרתי המודיעין וה' הסברה הממשלתיים.

אולם, כנראה שבי. גי. שוכנע שמטעמי יציולות וחסכון מוטב לזרז את ביצוע ה' תכנית. בשבוע שעבר הופיע בפני המועצה הצבורית של קול ציון לגולה, ישעיהו קלי' נוב, מן הממונים העיקריים על עניני הסב' רה בסוכנות, הודיע רשמית כי תכנית כזאת נמצאת בשלב דיון רציני. תגובת אנשי השידור: "העיקר הלוי ב' ביצוע התכנית." תגובת אחד המאוינים היתה פשוטה מו: "לא חשוב מי ישרד - העיקר שישדר משהו אנושי."

תעלומות

תכנית בוטלה

סקרנים שדפדפו באחד הגליונות של ה' גירוסטס פוטס החדש, נתקלו במודעה צנועה, אך מוזרה. המודעה: "דרושות נערות בגיל 20-30 להופעת רקדניות בחוף לארץ. לפ' נות לחרוב ישראלים 21, תל-אביב." לאלה לכאורה לא אמה המודעה מאומה לאלה

ריו, אינו יכול להתקיים במקום שאין ביניהם אחרות דעות מוחלטת. דבר זה אינו צופן, עדיין, סכנת-מותח ב' דור הראשון, העומד תחת השפעה חזקה מאד של תנועות רעיוניות חסונות, אף כי כבר עתה רבות הפרצות. אולם איש אינו יכול לקוות כי לא תזדקנה בעיות חדשות בשנים הבאות, שתסענה את הרחוקות ותפי' לגנה את הדעות לא פחות ממשפט פראג. אם לא ייצור החינוך הקיבוצי רובוטים חס' רידעה עצמית - והוא עשה זאת עד כה - הרי מוכרח כל ויכוח כזה לפלג קיבוצים נוספים. במקרה זה לא יהיו החיים במשק מסוים אלא דבר זמני, וההעברות ממקום למקום, ומתנועה לתנועה, תהפוכנה תופעות של קבע. שום יחידה משקית אינה יכולה להתקיים במצב כזה.

החיוב הגדול. מול סימני-שאלה הגיו' ניים אלה עמד רק סימן-קריאה אחד. הוא היה בלתי-הגיוני בהחלט, אך הוא עשוי ל' התגלות כחוק יותר. היה זה סימן-הקריאה של החיוב הגדול שהיה טמון בעצם רעיון הקיבוץ.

מדיניות

200 אלף חיילי המגבית

כשעמד שר האוצר האמריקאי לשעבר, הנרי מורגנטאו, לפתוח את ועידת פעילי מלחה העצמאות בניו-יורק, בחדש שעבר, הכין נאום-פתחה, הגיש אותו, לדבריו, ל' אישור שגרירי ישראל אבא אבן, בהערותיו של אבן לאותו נאום, שצויינו במכתב לחי' אל מורגנטאו, אמר אבן, בין היתר, ש"ישראל יכולה להעמיד 200.000 חיילים לרשות ה' מערב."

משפט זה, שלא הפתיע איש מבחינה מדי' נית, צרם רק בחוסר זהירותו הדיפלומטית, גרם לשלשלת מאורעות שמשפט זה כשלעצמו בודאי לא הצדיק.

קול העם. שהדברים היו לצנינים בעיניו, פרסם ביקורת על דברי מורגנטאו, מנוסחת באופן לא פחות חריף ולא יותר חריף מן הנוסח שעתון זה היה רגיל בו. אולם של הפנים ישראל רוקח הוציא צר-סגירה על העתון ל-10 ימים, בגלל כתיבה המסכנה את "שלום הציבור". בית הדין העליון נענה ל' בקשת העתון, הוציא ציבויים המתיר את הוצאת העתון, עד ששר הפנים יופיע בפני בית הדין, ינמק את סיבות הסגירה. שר הפנים נמנע מנקיטת צעדים נמרצים אלה נגד עתונים אחרים שפרסמו אף הם כתבות חריפות באותו נושא.

המשרד העוסק ביותר. ברור היה כי הענין לא יכול להשאר ללא תשובה. בי. גי., בתוקף תפקידו כשר הבטחון, עלה על במת הכנסת, השיב לשאלותיהם של ח"כ משה סנה מסיעת השמאל וח"כ בן אהרון ממפ"ם: "השאלות מיוחסות על בדותה עתונאית." את דברי ח"כ משה סנה כינה שר הבטחון כ"תעמולה קומאינפורמית". משום מה לא הכחיש אבא אבן עצמו את הידיעה, כשנתפרסמה לראשונה, ואף פרסום

נוער

עונש כפול

באחת השבתות שלאחר הפגנת הענק ש' ערך מנחם בגין כמחאה על הסכם השילומים עם גרמניה, יצאו חברי ביתר רבים להציב שלטי סיסמאות במקומות מרכזיים בתל-אביב. יוסף סיני (15) חבר ביתר משך שנתיים וחצי ותלמיד גמנסיה שבח, סיפס על אחד מעמודי התשלום הרחוב אלנבי ליד בית הכנסת הגדול, ת"א, תלה על חוטיו טרנס' פרנט שחור שהכיל סיסמה נגד השילומים. שניות מספר לאחר שסיים את מלאכתו, הופיעה יחידת סיור של המשטרה, אחת מה' רבות שנשלחו לשוטט ברחובות אותו יום. מספר יוסף: השוטרים עצרו תחילה נער שני, אשר קולה, שלא השתתף בהצבת ה' סיסמא, עמד מן הצד. אני הייכתי למראה הטעות, נעצרתי על ידי השוטרים לאחר שני' סיתי להתחמק. במכונית, החל אחד השוט' רים לשאול את אשר שאלות, הלה ענה ש' אינו מחוייב להשיב. השוטר אמר בטון מ' אים: "עוד נראה."

כאשר הובאו השניים לתחנה, סיפר יוסף, הוכה אשר על ידי אותו שוטר ואילו יוסף נשאל על שמות מפקדיו. יוסף השיב כי ביתר הנה תנועה חוקית ואשר נבקל ל' ברר מי מפקדיו. אולם לאחר שספג כמה טיטורות לחי, מסר את שמות מפקדיו. אשר מסר תלונה למפקד התחנה, האשים קצין ושוטר בהכאתו. השניים הובאו בפני בית דין חוקר במטה הארצי. לאחר חקירה זוכה הקצין ואילו השוטר, אכרם דנני, נמ' צא אשם, נענש.

משראה זאת יוסף מיהר להגיש תלונה דומה, טען שהשוטר דנני היכה גם אותו ב' אותו יום, תבע את עלבונו עתה. התוצאה: לפני חודש הובא דנני בשנית, הפעם בפני מפקד המחוז, יואב פלג, ולאחר חקירת בית הדין המשמעתי, ונוכחותו של יוסף, נמצא אשם, נענש.

רדיו

העיקר, התוכן

כשהתחילה ועדת לבון לספל בשירותי השידור, גילו חבריה, שכנראה לא היו מאד זיני רדיו מושבעים, כי בארץ קיימות שלוש תחנות שידור. קול ישראל, גלי צה"ל וקול ציון לגולה. שלוש התחנות שייכות, בצורה זו או אחרת, למדינה או לתנועה הציונית. המסקנה ההגיונית הייתה כבר מומן, את איחודן של שלוש התחנות למסגרת מפלכ' חית אחת. אולם, הסוכנות היהודית התנגדה לכפיפותם של השידורים לגולה לממשלת ישראל. אף מטעמים פוליטיים, לא היה ה' דבר רצוי; לא כל דבר שתחנת שידור סתם יכולה לומר, אפשר לומר מעל גלי תחנת שידור של הממשלה.

בין המטפלים צצה לפתע הצעה, שלמעשה לא היתה חדשה כללי, אולם נגונה עד כה. ה' הצעה: הקמת חברה ממלכתית לשידור,

ים הילד